

פְּרֻשָּׁה רֵאשׁוּנָה - (שמות יג) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר, זוּ י' שֶׁהִיא קִדְשׁ, הַבְּכוֹר שֶׁל כָּל הַקִּדְשִׁים הַעֲלִיּוֹנִים. פֶּטֶר כָּל רָחֵם - בְּשִׁבִיל הַדֵּק הַהוּא שִׁינֹרֵד מִיֹּד, שֶׁהוּא פּוֹתַח אֶת רָחֵמָה לַעֲשׂוֹת פְּרוֹת וְאֵבִים כְּרֵאוּי, וְהוּא קִדְשׁ עֲלִיּוֹן.

הַפְּרֻשָּׁה הַשְּׁנִיָּה - (שם) וְהִנֵּה פִי יִבְאֵר, זוּ ה' הַהִיכֵל שֶׁנִּפְתַּח רָחֵמָה מִתּוֹךְ יו"ד בְּחֻמְשֵׁים פְּתָחִים, אֲכַסְדְּרָאוֹת וְחֻדְרִים הַנִּסְתָּרִים שָׁבוּ. שֶׁהַפֶּטֶר הַהוּא שֶׁעָשָׂה יו"ד בְּהִיכֵל הַזֶּה לְשִׁמְעַת בַּה קוֹל שִׁיּוּצָא מִתּוֹךְ הַשּׁוֹפָר הַזֶּה, מִשׁוֹם שֶׁהַשּׁוֹפָר הַזֶּה הוּא נִסְתָּר בְּכָל הַצְּדָדִים, וְכֹא יו"ד וּפְתַח אוֹתוֹ לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ קוֹל. וְכִיּוֹן שֶׁפְּתַח אוֹתוֹ, תִּקַּע לוֹ וְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ קוֹל לְהוֹצִיא עֲבָדִים לְחֵרוֹת. וּבִתְקִיעַת הַשּׁוֹפָר הַזֶּה יֵצְאוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם, וְכִּף עֲתִיד בְּפֶעַם אַחֲרַת כְּסוּף הַיָּמִים. וְכָל גְּאֻלָּה בָּאָה מִן הַשּׁוֹפָר הַזֶּה, וּמִשׁוֹם כִּף לֵשׁ יֵצִיאַת מִצְרַיִם בְּפֻרְשָׁה הַזֶּה, שֶׁהָרִי מִהַשּׁוֹפָר הַזֶּה בָּא בִּכְחַשׁ שֶׁל יו"ד שֶׁפּוֹתַח רָחֵמָה וּמוֹצִיא קוֹלוֹ לְגַאֲלַת הָעֲבָדִים. וְזוּ ה', הָאוֹת הַשְּׁנִיָּה שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ.

פְּרֻשָּׁה שְׁלִישִׁית - סוּד הַיַּחֲוֹד שֶׁל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל (דברים ו). זוּ וְאִ"ו שֶׁפּוֹלְלַת הַפֶּל וּבָה הַיַּחֲוֹד שֶׁל הַפֶּל, וְבוּ מִתְחַדִּים וְהוּא נוֹטֵל הַפֶּל. הַפְּרֻשָּׁה הַרְבִּיעִית - (שם ה) וְהִנֵּה אִם שְׁמוֹעַ, כְּלָלוֹת שֶׁל שְׁנֵי צְדָדִים שֶׁנֶּאֱחָזוֹת בָּהֶם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הַגְּבוּרָה שֶׁלֹּמֶטָה. וְזוּ ה' הָאֲחֻרוֹנָה שֶׁנוֹטְלַת אוֹתָם וְנִכְלְלַת מֵהֶם. וְהַתְּפִלִּין הֵם מִמֶּשׁ אוֹתוֹת הַשֵּׁם הַקְּדוֹשׁ. וְעַל כֵּן, רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ כְּפָרְמֵל - אֵלוֹ תְּפִלִּין שֶׁל רֵאשׁ. וְדַלַת רֵאשֶׁף - הַתְּפִלָּה

פְּרֻשָּׁתָא קִדְמָאָה (שמות יג) קִדְשׁ לִי כָּל בְּכוֹר. דָּא י' דְּאִיהִי קִדְשׁ. בּוֹכְרָא דְכָל קוֹדְשִׁין עֲלֵאִין. פֶּטֶר כָּל רָחֵם, בְּהַהוּא שְׁבִיל דְּקִיק דְנַחַת מִן יו"ד דְּאִיהוּ אֶפְתַּח רָחֵמָא לְמַעַבְד פִּירִין וְאֶפִּין כְּדָקָא יָאוֹת. וְאִיהוּ קִדְשׁ עֲלָאָה.

פְּרֻשָּׁתָא תְּנִינָא (שמות יג) וְהִנֵּה כִי יִבְאֵר. דָּא ה' הִיכְלָא. דְּאֶתְפַּתַּח רָחֵמָא דִּילָהּ מִגּוֹ יו"ד בְּחֻמְשִׁין פְּתָחִין אֲכַסְדְּרָאִין וְאֶדְרִין סְתִימִין דְּבִיָּה. דְּהַהוּא פֶּטֶר דְּעֵבִיד יו"ד בְּהֵאִי הִיכְלָא לְמִשְׁמַע בָּה קִלָּא דִּי נִפְקָא מִגּוֹ שׁוֹפָר דָּא. בְּגִין דְּשׁוֹפָר דָּא הוּא סְתִים בְּכָל סְטְרִין, וְאֶתָא יו"ד וּפְתַח לִיה לְאַפְקָא מִינֵיה קִלָּא. וְכִיּוֹן דְּאֶפְתַּח לִיה תִּקַּע לִיה וְאֶפִיק מִנֵּיה קִלָּא לְאַפְקָא עֲבָדִין לְחֵירוֹ. וּבִתְקִיעוֹ דְּשׁוֹפְרָא דָּא נִפְקוּ יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם. וְכִּף זְמִין זִמְנָא אַחְרָא לְסוּף יוֹמָא. וְכָל פּוֹרְקָנָא מֵהֵאִי שׁוֹפָר אֶתָּא.

וּבְגִין כִּף אִית בָּה יֵצִיאַת מִצְרַיִם בְּפְרֻשָּׁתָא דָּא. דְּהָא מֵהֵאִי שׁוֹפָר אֶתִי בְּחִילָא דִּיו"ד דְּפְתַח רָחֵמָא דִּילָהּ וְאֶפִיק קִלָּהּ לְפּוֹרְקָנָא דְּעֵבָדִין. וְדָא ה' אֶת תְּנִינָא דְשְׁמָא קְדִישָׁא.

פְּרֻשָּׁתָא תְּלִיתָאָה רְזָא דִּיחֻדָּא (דברים ו) דְּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל. דָּא וְאִ"ו דְּכָלִּיל כְּלָא,

וּבִיָּה יַחֲוֹדָא דְכָלָא. וּבִיָּה אֶתִיחֻדָּן וְהוּא נְטִיל כְּלָא. פְּרֻשָּׁתָא רְבִיעָאָה (דברים ה) וְהִנֵּה אִם שְׁמוֹעַ, כְּלִילוֹ דְתִרִין סְטְרִין (דף יד ע"א)

דְּאֶתְאַחַדַּת בְּהוּ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל גְּבוּרָה דְלִתְתָא. וְדָא ה' בְּתֵרָאָה דְנְטָלָא לוֹן וְאֶתְכְּלִילַת מְנַהוּן. וְתְּפִלִּין אֶתּוּן דְשְׁמָא קְדִישָׁא אֲנוּן מִמֶּשׁ. וְעַל דָּא רֵאשֶׁף עֲלֶיךָ כְּפָרְמֵל אֵלִין תְּפִלִּין דְרִישָׁא. (שיר השירים ו)

דַּאִיְהִי מִסְכָּנָא לְגַבֵּי עֵילָא אוֹף הָכִי שְׁלִימוּ
אֵית לָהּ כְּגוּוֹנָא דְלַעֲיָלָא.

מִלְךְ אָסוּר בְּרִהֲטִים (שיר השירים ז) קָשִׁיר אִיהוּ
וְאֶחִיד בְּאֲנוּן בְּתֵי לְאִתְאַחַדָּא בְּהֵוּא
שְׂמָא קְדִישָׁא כְדָקָא יְאוּת. וְעַל דָּא מָאן
דְּאִתְתַּקֵּן בְּהוּ אִיהוּ הוּי בְּצֻלָם אֱלֹהִים. מָה
אֱלֹהִים אִתְיַחַד בֵּיה שְׂמָא קְדִישָׁא, אָף הוּא
אִתְיַחַד בֵּיה שְׂמָא קְדִישָׁא כְדָקָא יְאוּת. זָכַר
וְנִקְבָּה בְּרָא אוֹתָם. תְּפִלִּין דְּרִישָׁא וְתַפְלָה שְׁל
יָד וְכָלָא חַד.

בְּקוּדָא חֲדָסָר לְעֶשְׂרָא מַעֲשָׂרָא דְאַרְעָא.
הָכָא אֵית תְּרִין פְּקוּדִין. חַד לְעֶשְׂרָא
מַעֲשָׂרָא דְאַרְעָא. וְחַד בְּפוּרֵי דְפִירֵי אֵילָנָא.
דְּכְתִיב (בראשית א) הִנֵּה נִתְתִּי לָכֶם אֶת כָּל עֵשֶׂב
זוֹרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל הָאָרֶץ. כְּתִיב הָכָא
הִנֵּה נִתְתִּי. וְכְתִיב הַתֵּם (במדבר יח) וְלִבְנֵי לְוִי
הִנֵּה נִתְתִּי אֶת כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל. וְכְתִיב,
(ויקרא כז) וְכָל מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ מִפְּרֵי
הָעֵץ לֵיי הוּא.

בְּקוּדָא תְּרִיסָר לְאִיִּתְאַה בְּפוּרֵי דְאֵילָנָא
דְּכְתִיב, (בראשית א) וְאֵת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר
בוּ פְרֵי עֵץ זוֹרַע זֶרַע. כָּל מָאן דְּאִתְחַזֵּי לִי,
לְכוּן אָסִירָא לְמִיכָל. אִתִּיר לוֹן וְיֵהב לוֹן כָּל
מַעֲשָׂרָא דִּילִיָּה וּבְפוּרֵין דְּאֵילָנִין. נִתְתִּי לָכֶם,
לָכֶם וְלֹא לְדָרִין דְּבִתְרִיכוּן.

בְּקוּדָא תְּלִיסָר. לְמַעַבְד פּוּרְקָנָא לְבְרִיָּה
לְקֶשְׂרָא לִיָּה בְּחֵיָן. דְּתִרִין מְמַנָּן
נִינְהוּ חַד דְּחֵיָן וְחַד דְּמוֹתָא וְקִיָּמִין עֲלֵיָּה
דְּבַר נָשׁ, וְכַד יְפֻרוֹק בַּר נָשׁ לְבְרִיָּה, מִיָּדָא
דְּהֵוּא מוֹתָא פְּרִיק לִיָּה, וְלֹא יְכִיל לְשַׁלְטָאָה
עֲלֵיָּה. וְרָזָא דָּא וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר
עָשָׂה בְּכָלֵל. וְהִנֵּה טוֹב דָּא מְלֶאךְ חַיִּים.
מָאד דָּא מְלֶאךְ הַמּוֹת. וְעַל דָּא בְּהֵוּא פּוּרְקָנָא אֲתַקִּיָּים דָּא דְּחַיִּים

הֵהִיא שֶׁל יָד, שֶׁהִיא עֲנִיָּה כְּלַפִּי
מֵעֵלָה, אָף כִּף שְׁלֵמוֹת יֵשׁ לָהּ כְּמוֹ
שְׁלֵמֵעֵלָה.

מִלְךְ אָסוּר בְּרִהֲטִים - הוּא קָשִׁיר
וְאֶחִיד בְּאֲנוּתָם הַבְּתִים לְהֵאחֹז
בְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ הַהוּא פְּרָאוּי. וְעַל כֵּן
מִי שֶׁמִּתְתַּקֵּן בָּהֶם הוּא בְּצֻלָם
אֱלֹהִים. מָה בְּאֱלֹהִים מִתְיַחַד בּוֹ
הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, אָף הוּא מִתְיַחַד בּוֹ
הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ פְּרָאוּי. זָכַר וְנִקְבָּה
בְּרָא אֹתָם. תְּפִלִּין שֶׁל רֹאשׁ וְתַפְלָה
שֶׁל יָד, וְהִכַּל אֶחָד.

מִצְוָה אַחַת עֶשְׂרֵה - לְעֶשֶׂר מַעֲשֵׂר
הָאָרֶץ. כָּאֵן יֵשׁ שְׁתֵּי מִצְוֹת - אַחַת
לְעֶשֶׂר מַעֲשֵׂר שֶׁל הָאָרֶץ, וְאַחַת
בְּפוּרֵים שֶׁל פְּרוֹת הָאֵילָן, שְׁכַתוּב
(בראשית א) הִנֵּה נִתְתִּי לָכֶם אֶת כָּל
עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל פְּנֵי כָל
הָאָרֶץ. כְּתוּב כָּאֵן הִנֵּה נִתְתִּי,
וְכַתוּב שָׁם (במדבר יח) וְלִבְנֵי לְוִי הִנֵּה
נִתְתִּי כָּל מַעֲשֵׂר בְּיִשְׂרָאֵל, וְכַתוּב
(ויקרא כז) וְכָל מַעֲשֵׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע
הָאָרֶץ מִפְּרֵי הָעֵץ לֵהּ הוּא.

מִצְוָה שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה - לְהִבְיָא
בְּפוּרֵי הָאֵילָן, שְׁכַתוּב (בראשית א)
וְאֵת כָּל הָעֵץ אֲשֶׁר בּוֹ פְרֵי עֵץ זֶרַע
זֶרַע. כָּל מָה שְׂרָאוּי לִי, לָכֶם אָסוּר
לְמַאֲכָל. הַתִּיר לָהֶם וְנָתַן לָהֶם כָּל
הַמַּעֲשֵׂר שְׁלוֹ וּבְכּוּרֵי הָאֵילָנוֹת.
נִתְתִּי לָכֶם - לָכֶם וְלֹא לְדוֹרוֹת
שְׂאֲחֲרִיכָם.

מִצְוָה שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה - לְעִשׂוֹת
פְּדִיּוֹן לְבָנוֹ לְקֶשֶׁר אוֹתוֹ בְּחַיִּים.
שְׁשֻׁנֵי מְמִנִים הֵם, אֶחָד שֶׁל חַיִּים
וְאֶחָד שֶׁל מוֹת, וְעוֹמְדִים עַל
הָאָדָם. וּכְשִׁיפְדָה הָאִישׁ אֶת בְּנוֹ,
מִיָּד הַמּוֹת הַהוּא הוּא פּוֹדֵה אוֹתוֹ,
וְלֹא יְכוּל לְשַׁלֵּט עָלָיו. וְזֶה סוּד שֶׁל
וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה,
בְּכָלֵל, וְהִנֵּה טוֹב - זֶה מְלֶאךְ חַיִּים,
מָאד - זֶה מְלֶאךְ הַמּוֹת. וְעַל כֵּן
בְּפְדִיּוֹן הַהוּא מִתְקַיֵּם זֶה שֶׁל חַיִּים,

מָאד דָּא מְלֶאךְ הַמּוֹת. וְעַל דָּא בְּהֵוּא פּוּרְקָנָא אֲתַקִּיָּים דָּא דְּחַיִּים